

Antopäivä

7.9.2017

Diaarinumero

02438/15/2299

ASIA

Kunnallisia koskeva valitus, kuntayhtymän liikelaitoksen laskutusta koskeva riita

Valittaja

Kaavin kunnanhallitus

Päätös, johon on haettu muutosta

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon kunnallisen liikelaitos Kysterin johtokunnan (jäljempänä Kysterin johtokunta) päätös 6.10.2015 § 69

Asian käsittely kuntayhtymän liikelaitoksessa

Kaavin kunta on pyytänyt Kysterin johtokunnalta selvitystä kunnalle kohdistuvasta 229 400,55 euron lisälaskusta, joka on aiheutunut vuosien 2013–2014 kuntalaskutuksen jälkikäteisestä tarkistuksesta ja oikaisusta.

Kysterin johtokunta on 18.8.2015 (§ 54) päättänyt todeta, että sen toiminnassa on noudatettu perussopimuksen 25 §:n periaatteita. Vuoden 2013 tilinpäätöksessä oleva virhe koskee jakoperustetta eli sitä, jaetaanko seututalouden toiminnan nettomeno palveluryhmille eli kunnille asukasluvun vai palvelujen käytön eli suoritteiden suhteessa. Vuonna 2013 ei ole tarvetta ennakkojen tasaamiselle. Vuoden 2014 tilinpäätöksessä on jakoperusteen lisäksi olennainen maksettujen ennakoiden ja lopullisten nettomenojen laskentaan liittyvä virheellisyys, joka on korjattava. Tämä virheellisyys on

Osoite

Minna Canthin katu 64, PL 1744
70101 KUOPIO

Puhelin

029 56 42500

Faksi

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköposti

ita-suomi.hao@oikeus.fi

vyörynyt suoraan kuntakohtaisille kustannuspaikoille ja siten kuntien lopul-lisiin maksuosuuksiin, koska maksuosuudet ovat määräytyneet palveluryh-mäkohtaisten nettomenojen eikä palvelusyksikkötasosten käyttöön perustu-vien nettomeno-osuuksien perusteella. Liikelaitoksen johtosäännön 21 §:n mukaan maksuosuuksien määräytyminen tulee tapahtua palveluyksikköta-soisesti. Tältä osin oikaisuja aiempiin vuosiin ei suoriteta.

Kaavin kunnanhallitus on vaatinut päätöksen oikaisemista. Kunta ei hy-väksy sille oikaisusta aiheutuvaa laskutusta. Vuosina 2013–2014 ei ole nou-datettu perussopimusta ja on syntynyt käytäntö, joka on päätetty muuttaa 16.6.2015 lukien. Kahden vuoden takautuva oikaisu ilman kunnan vaikutus-mahdollisuutta ei ole kohtuullista. Asiassa on menetelty hallintolain 50 §:n vastaisesti.

Kysterin johtokunta on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt oikai-suvaatimuksen. Lisäksi johtokunta on päättänyt hyväksyä Kaavin kunnan 229 400,55 euron lisäkannon kolmen kuukauden maksuajalla meneillään olevan tilikauden aikana. Päätökseen on liitetty kunnallisvalituksen valitus-osoitus hallinto-oikeuteen.

Päätöksen perusteluissa on todettu muun ohella, että tilinpäätös ja sen vah-vistaminen eivät muodosta sellaista oikeusvoimaista ratkaisua, jota ei voi-taisi muuttaa uudella päätöksellä, mikäli vahvistetussa tilinpäätöksessä on virheellistä tietoa. Mikäli tilinpäätös ei anna oikeaa ja riittävää kuvaa kirjan-pitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, on sitä voi-tava oikaista. Tilinpäätöksen vahvistaminen ei myöskään yksin ratkaise kir-janpitovelvollisen ja kolmannen osapuolen julkisoikeudellisista velvoitteista johtuvien saatavien oikeellisuutta. Mikäli saatavat on vahingossa laskutettu toisin kuin mitä perussopimus on edellyttänyt, on laskutusta voitava oi-kaista. Mikäli asiasta ei päästä Kysterin ja sen jäsenkunnan kanssa neuvot-teluteitse ratkaisuun, asia tulee saattaa julkisoikeudellista maksuvelvolli-suutta koskevana asiana hallintoriita-asiana hallinto-oikeuden käsiteltä-väksi.

VAATIMUKSET HALLINTO-OIKEUDESSA

Kysterin johtokunnan päätös 6.10.2015 § 69 on kumottava.

Vaativasta on perusteltu muun ohella sillä, että Kaavin kunnanhallitus ei hyväksy 229 400,55 euron lisäkantoa lukuun ottamatta siihen mahdollisesti sisältyvää Rautavaaran kunnan vahingoksi tapahtunutta 84 144,60 euron virhekirjausta. Laskutuksessa on muodostunut vuosina 2013–2014 vakiintu-nut käytäntö, jota on päätetty muuttaa vasta 16.6.2015 lukien. Kahden vuo-den takainen oikaisu ilman kunnan vaikutusmahdollisuutta ei ole kohtuul-lista. Vahvistettujen lainvoimaisten tilinpäätösten avaaminen ei ole hyväk-syttävää. Asiassa on menetelty vastoin hallintolain 50 §:n säännöksiä asia-virheen korjaamisesta.

Lausunto ja vastine

Kysterin johtokunta on lausunnossaan todennut, että asiassa on kyse kun-tayhtymän liikelaitoksen ja sen jäsenkunnan välisestä perussopimukseen ja

liikelaitoksen perustamispäätökseen perustuvasta julkisoikeudellisesta maksusta, joten asia tulisi hallinto-oikeudessa käsitellä ensisijaisesti hallintoriita-asiana. Kysterin laskutuksessa on tapahtunut kaksi erillistä virhettä vuosina 2013 ja 2014 ja riidanalainen asia liittyy näiden virheiden korjaamiseen. Virhe on ilmeinen ja loukkaa jäsenkuntien yhdenvertaisuutta, joten se on välttämättä korjattava. Kaavin kunta ei ole hyväksynyt virheen korjaamista. Kysterin maksuosuudet kiertävät Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän kautta, mistä syystä sairaanhoitopiirillä on oikeudellinen intressi saada kunnan lisämaksuosuudesta täytäntöönpanokelpoinen hallinto-oikeuden ratkaisu. Hallinto-oikeuden tulee vahvistaa Kaavin kunnan olevan velvollinen maksamaan lisämaksuosuutta tilikausilta 2013 ja 2014 yhteensä 229 400,55 euroa.

Kaavin kunnanhallitus on vastineessaan uudistanut aiemman vaatimuksensa perusteluineen.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Hallinto-oikeus ei tutki valitusta.

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Kuntalain (365/1995) 87 a §:n 1 momentissa on säädetty, että sen mukaan kuin 2, 2 a ja 2 b §:ssä säädetään, kunta tai kuntayhtymä voi perustaa kunnallisen liikelaitoksen sellaista liiketoimintaa tai liiketaloudellisten periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten. Liikelaitoksen perustaminen edellyttää erikseen tehtävää päätöstä.

Kuntalain (365/1995) 90 §:n 1 momentin mukaan valtuuston ja kuntayhtymän 81 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimitelimen päätökseen sekä kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan valituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Hallintolainkäyttölain 69 §:n 1 momentin mukaan julkisoikeudellista maksuvelvollisuutta tai muuta julkisoikeudellisesta oikeussuhteesta aiheutuvaa velvollisuutta tai oikeutta koskevan riidan samoin kuin hallintosopimusta koskevan riidan, johon haetaan viranomaisen ratkaisua muuten kuin muutoksenhakuteitse (hallintoriita-asia), käsittelee hallinto-oikeus.

Saman pykälän 2 momentin mukaan hakemus, jolla hallintoriita pannaan vireille, on toimitettava hallinto-oikeudelle. Hakemuskirjelmässä on mainittava toimenpide, jota vaaditaan, sekä vaatimuksen perusteet.

Esitetty selvitys ja oikeudellinen arviointi

Kysteri -liikelaitos on perustettu Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston päätöksellä 26.10.2009 § 25. Liikelaitoksen perustamissopimuksen 3 §:n mukaan liikelaitosjärjestelyn tarkoituksena on huolehtia sopijapuolina olevien kuntien väestön tarvitsemien lakisääteisten perusterveydenhuollon ja sosiaalihuoltolain tarkoittaman vanhusten laitoshoidon palveluiden sekä kuntien ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin erikseen yhteisesti sovittavien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta sen mukaisesti, mitä sopimuksessa lähemmin järjestämistä vastuusta ja palvelujen tuottamisesta sovitaan. Sopimuksen 7 §:n mukaan liikelaitos toimii osana Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymää. Kysterin perustamissopimuksen 25 §:ssä on sovittu palvelujen myynnin periaatteista ja Kysterin johtosäännön 21 §:ssä on määräykset palvelujen laskutuksesta.

Asiassa on kysymys Kaavin kunnan ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän liikelaitos Kysterin välisestä erimielisyydestä liittyen liikelaitoksen laskutuksen takautuvaan oikaisemiseen. Kaavin kunnalle on kohdistettu lisälasku ja kunta on pyytänyt Kysterin johtokunnalta selvitystä laskun johdosta. Kysterin johtokunta on 18.8.2015 tekemällään päätöksellä hyväksynyt toimitusjohtajan vastauksen kunnan selvityspyyntöön. Johtokunta on edelleen valituksenalaisella päätöksellään hylännyt kunnan oikaisuvaatimuksen ja päättänyt hyväksyä Kaavin kunnalle osoitetun lisäkannon. Valituksenalainen päätös sisältää siten yksinomaan toisen osapuolen eli kuntayhtymän liikelaitoksen johtokunnan kannanoton riitaiaan kysymykseen. Päätöksessä ei sen sijaan ole kysymys hallintolain 50 §:ssä tarkoitettua asiavirheen korjaamisesta. Päätöksellä ei ole Kaavin kuntaa sitovasti ratkaistu sitä kysymystä, onko kunta velvollinen maksamaan liikelaitoksen sille osoittaman lisälaskun. Kuntayhtymän liikelaitoksen ja sopimuskunnan maksuvelvollisuutta koskeva erimielisyys voidaan saattaa erikseen hallintolainkäyttölain 69 §:ssä tarkoitettussa järjestyksessä hallintoriita-asiana hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Hallintoriita-asia tulee hallinto-oikeudessa vireille kunnan, kuntien tai kuntayhtymän tekemän hallintoriitahakemuksen johdosta. Hallinto-oikeus ei voi ottaa asiaa hallintoriitana käsiteltäväksi myöskään Kysterin johtokunnan kunnallisvalituksen johdosta antamassa lausunnossa esitetyn vaatimuksen johdosta, vaan asia on tarvittaessa pantava vireille erikseen laissa säädettyssä järjestyksessä.

Kaavin kunnanhallitus ei ole valituksessaan esittänyt sellaisia kuntalain (365/1995) 90 §:n 2 momentin mukaisia valitusperusteita, jotka voitaisiin ottaa tutkittavaksi ja ratkaistavaksi erikseen osapuolia sitovasti kuntalain mukaisen kunnallisvalituksen yhteydessä. Valitus on siten jätettävä tutkimatta.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut ja

Kuntalaki (410/2015) 145 § ja 147 § 1 momentti

Hallintolainkäyttölaki 51 § 2 momentti

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (LO 00.33 K).

Päätöksen ovat tehneet hallinto-oikeuden jäsenet Jukka Hartikainen, Jussi Kyllönen ja Elina Ranz.

Esittelijäjäsen

Elina Ranz

Minna Tolvanen
lainkäyttösihteeri

Jakelu

Päätös	Kaavin kunnanhallitus
Oikeudenkäyntimaksu	maksutta
Jäljennös	Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymähallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä
	<u>Perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon liikelaitos Kysterin johtokunta</u>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valitusaika Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuunottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan, kuntayhtymän tai asianomaisten kuntien yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianomaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sijaistiedoksiannossa päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä todistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjat voi toimittaa omalla vastuulla postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- **postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa**
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka, jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajan kohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen **valtakirja**, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki
Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, Helsinki

Telekopionumero: 029 56 40382
Sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 500 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa, lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita, yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa, mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa eikä asioissa, joiden käsittely on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa maksu kuitenkin peritään riippumatta lopputuloksesta. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain (257/2002) nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015).

